

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminecă.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

strada Carolinei Nr. 5.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:
Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.
Pentru România și străinătate:
Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.
Abonamentele se plătesc înainte.

Proprietari și editori:

Dr. Eusebie Antonovici, cand. de adv.
Valerian Halip, notar.
Constantin Jescu, țăran.
Vasile Maghior, paroh.
Dorimedont Vlad, inv. sup.

INSERTIUNILE:

Un rind petit sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului coastă șirul de petit 50 bani.

Prenumeratiunile se primesc la administrație; Inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr costă 20 bani.

Cernăuț, 8 Iunie 1907.

Alegerile pentru sfatul împărătesc au fost adus prin mai multe luni într-o agitațiune nemaipomenită chiar și temperamentele cele mai calme nu numai din țărișoara noastră dar și din întreaga Austrie.

Știut este, că sfatul împărătesc, care era pînă acu compus după curii, n'a putut să scoată carul monarhiei Habsburgice din nămolul certelor iscate din diferențele naționale. Împărăția era deci aproape necesită să caute refugiu în sufragiul universal, încredinșind astfel discursarea afacerilor încurcate precum și întreaga soartă a monarhiei votului universal al cetățenilor.

Întru cît va fi încoronată de succes aceasta încercare, v'a putea să dovedească abia viitorul. Azi după ce s'au terminat alegerile în întreaga monarhie știm, că învingători din urna sufragiului universal au ieșit numai acele partide, cari au fost bine organizate.

Deosebit de semnificativ pentru cursul vremii e mai ales răușita mulțimei mari de socialiști, cari în ori ce caz în sesiunile parlamentului v'or avea în viitor un vot însemnat. La o astfel de răușită nu s'au așteptat sigur nici socialiștii cei mai încărnați.

Deocamdată și-au ajuns în orice caz scopul cei dela cîrmuire, căci

prin intrarea numărului de tot considerabil al socialiștilor, vor fi în mare parte delăturate din sfatul împărătesc certele națiunilor între olaltă.

De a prognostica de acu toate inconvenientele, cari se vor isca pentru cîrmuire din constelația cu totul nouă și neașteptată e de tot greu și aceasta cu atît mai mult, deoarece chiar și politicianii cei mai optimiști sînt de părerea, că constelația politică actuală din parlament e numai o premisă pentru cele, ce vor urma.

Ca să fie chiar socialiștilor hărăzit de a scoate carul imperiului austriac din nămolul, în care se află, nu o poate crede nici un cunoscător al referințelor austriace, mai ales dacă nu trece cu vederea momentul, că aspirațiunile moștenite din moși strămoși ale diferitelor națiuni nu se lasă înlocuite în ruptul capului cu dogme internaționale profesate de cei »roși«.

Ce privește pe noi Romîni din Bucovina trebuie să declarăm franc, că sufragiul universal ne-a surprins cu totul nepreparați.

Pe cînd celelalte națiuni conlocuitoare mai ales însă Rutenii au intrat în campania electorală bine organizați, am dus noi o luptă distrugătoare, care numai spre folos nu ne poate fi.

În loc de creștere politică s'a băgat cu de-a sila în sinul popoului dela țară numai destrăbălare și demoralizare criminală.

Cauza vădită a acestui trist adevăr a fost numai lipsa de organizare. Partidul național, care a intrat în acțiune abia de v'ro cîteva luni n'a putut să strîngă rîndurile pe deplin în timp atît de scurt. Meritul incontestabil al partidului național e însă, că lupta crîncenă electorală a fost dilimitată astfel, că două cercuri electorale au rămas neîncercate de demoralizările sufragiului universal.

Experiențele făcute de astădată trebuie să ne fie pentru toți un memento pentru viitor.

Primiind partidul național chip și ață prin glasul celor patru mii de poporîni adunați la meetingul din Suceava a primit totodată și procura de a organiza toate păturile sociale.

Ce nu sa făcut pe deplin pînă acum va trebui deci să se facă fără multă întîrziere.

„APĂRAREA NAȚIONALĂ” ÎN ȚARA.

Din Mahala.

»O amazonă ca agitatoare pentru Ispescu«. Sub această marcă, cinstita »Neue Freie Lehrerzeitung« își permite atacuri

grosolane la adresa unei învățătoare, a d-șoarei Filievici din Cotul-Ostriței (Mahala), care are păcatul de a nu spune »amin« la toate »convîngerile« și »opiniunile politice« și la tactica droaiei de mercenari democratici, recrutați din sinul învățătorimii. În interesul adevărului, rog să aveți bunăvoința a publica următoarele: Este o minciună din cele mai sfruntate că d-șoara Filievici s'ar fi prezentat »demineața de tot« la locul de alegere pentru a agita, ci adevărat este că D-sa, singură din toți învățătorii din loc, și-a ținut regulat învățămîntul, deși superiorul îi lăsase voie liberă să trimită copiii acasă. Dacă după învățămînt a fost și ea în apropierea locului de alegere (care se află chiar în fața școlii) și a stat de vorbă cu părintele Gherman pe care-l cunoaște din cercul neamurilor sale, ce crimă e? Cit de naiv și ridicol e a zice: învățătoarea cîntare a agitat pentru Ispescu, ajutată de preotul Gherman etc.! Acel preot Gherman, care a știut să deie afară pe Cupareno din mijlocul partizanilor săi, unde acest candidat venise nechemat, acest »popă« temut de clica onciulistă să figureze ca ajutor de agitare unei copile! Din prost crier trebuie să fi ieșit și asta... Dară e drept: care învățător nu ar fi stigmatizat de trădător și dușman intern dacă nu ar fi avut, cel puțin în ziua alegerii, intențiunea laudabilă și dorința fierbinte de-a înghiți de viu măcar un »popă«? De aceea, d-șoara Filievici, care are curajul să-și spună

FOIȚA.

O seară în grădină.

(Cu prilejul concertului Armoniei de Luni.)

Cu satisfacție am intrat în grădina palatului național, într'o seară, cînd un suflu de armonie generală avea să pătrunză în inimele romînești. Răpit de farmecul ăstei idei, m'am dus de cu vreme, de am ocupat o masă, de unde am putut fi părtaş de admirabila priveliște.

Eram stingher și părăsit, părăsit ca democrații de simpatiile popoului. Grădina încă era pustie. Un tinăr drăguț, de scurtă vreme aderent al celei mai nouă mode, făcea tîrgueli cu chelnerii pentru ocuparea unei mese. E totdeauna la parale și este prețuit de prieteni. Cum l-am zărit cu fața ca laptele, și cu un suris blajin pe buze, mi s'a părut că vād a avea chipul drag al fostei mele drage, pe care din cauze de oportunitate n'o numesc.

Am ținut mult la societatea lui și mi s'a încreșit fruntea într'un nor de durere, văzînd că pe acea seară l-am pierdut și

cu el și speranța într'o petrecere mai sbuciumată. I-am adresat cîteva vorbe referitor la o moșioară cunoscută, dar nu a fost posibil să-l captivez pentru mine, cînd »aceea«, care mi-a furat prietenul, avea peste scurt să-și oglindească chipul fermecător în seninii săi ochi.

M'am cufundat în contemplații. Mi-am angajat gîndurile într'o problemă politică cînd mi se prezentară ca conmeseni doi sfinți părinți.

Cooperatorul mă întrerupse: Iubite, nu te cutremuri, nu vezi că D-zeu a deslăntuit trăsnete și fulgere asupra acelor, cari au corupt poporul, nu vezi ce furtună se apropie?

Eu ca băet cu creștere, i-am replicat numaidecît: »Stimaților, îmi face deosebită cinste să discut cu D-v., după ce sînt asigurat că în o societate așa prețuită n'o să port grija nici unei comande și vād spun drept, că'n astă seară nici nu prea am poftă să stau cu chelnerii de vorbă«.

Și după un semn mult promițător al părinților am urmat: »Ce atinge observarea D-voastră, nu sînt de acord cu ea. D-zeu nu-l face pe om de mai multe ori

părtași de minia sa și democraților li-a frecat odată hărtașul la alegerile din parlament. Doar n'o să-i și trăsnească, după ce a mai trîntit din ei la alegeri«.

Dar părinții avură drept: se porni un vînt, de ai fi crezut, că toți acei, cari cetesc »Voinea popoului« vor fi cotropiți de pe fața pămîntului și n'o să aibă, cine să se delecteze cu ea.

Fiînd și eu cu musca pe căciulă am propus să mergem imediat în pavilion. Masa la care ședeam, am luat-o cu noi.

Meseanul din dreapta mea părea a fi stăpînit de aceleași gînduri, ca mine, căci șoptea: strașnică gazetă, domnule, zău domnule o gazetă strașnică, dacă și puterile cerești îi refuză abonamentul.

Apariția unui politician în mijlocul nostru ne-a schimbat conversația. Am declarat de a nu mai lua parte activă la discuție, fiindcă acum ca niciodată mă gîndesc serios la înjgerea viitorului meu. Pentru acest nou gînd m'a determinat »vizaveaua« mea piezișă. După un sălut adinc m'am dedicat cu totul cochetării.

O muncă ce a fost resplătită: se uita

și dinsă la mine, nu de multe ori, dar cam des.

Și așa cînd prindeam cîte o ochire de a ei și-i vedeam negrul ochilor, mi se părea că nu există mai multe partide politice la noi, că este numai unul, unul bazat pe dragoste și credință. Dacă s'ar fi împotrivit cineva în momentul acela ăstei păreri, l-aș fi trimis să se încredințeze și el de această minune, să se cufunde și el în nemărginitul întunecat al ochilor ei, să fie și el sgduit în tremurări dulci! Ș-apoi să-i mai dea mina să vorbească de sciziune între Romîni!

M'a smult din frumosul vis, acordurile muzicii militare, cari anunțau concertul »Armoniei«.

Lumea ocupă din nou meselă din grădină. Afară cerul senin și instelat. Ca să pot simți melodia și prețui mai mult »Armonia«, m'am așezat la o mesecioară apropiată în fața aceleași, care m'a înălțuit în pavilion, nu pentru înția, ci pentru a nu știu cîta oară.

Prin executarea primelor două cîntece, compoziții de I. Mureșianu »Să mergem și Fluturul« a amorțit discuția mesenilor.

franc părerea, »se gerează de damă mai cum se cade«, căci doar e »fată de popă«. Sigur că un învățător-coleg nu va spune adevărata cauză a nemulțemirii și a revoltei sale sufletești, ci va trebui să recurgă la arsenalul patentat de injurii și calomnii propriu celor dela »Freie« și tuturor democraților. Li este ciudă acestor domni că în discuțiile cu colegii lor trebuie mai totdeauna să sloboadă nasul în jos, căci dînsa îi dă de rușine. E destul de semnificativ dacă unul din aceștia (Dabîca) a trebuit într'un rind însuși să conceedă, că nu știe să se poarte cu poporul. Hinc illae lacrimae! Apoi, observarea ce atinge purtarea numitei învățătoare față de superiorul său care, cum zice »Freie«, e »provocătoare«. E da! ești provocător cînd el zice că »opiniunile lui politice sînt cele mai bune« și tu nu le accepți ci îi zici verde în ochi: »D-le, eu sînt conștiință de datorințele mele și de raportul meu oficios față de D-ta, însă ce privește politica, opiniunile D-tale pot să fie bune, după convingerile D-tale, pentru D-ta, ear' ale mele pentru mine!« Sigur că o atitudine atît de rezolută și francă »provocă« și o astfel de vorbă pișcă. Oamenii aceia sînt deprinși în bună parte cu mameluți servili cari, dacă și au alte convingeri, se supun poruncii. Însă aceasta e o terorizare și ingerență în drepturile personale ale fiecărui individ, aidoma sistemul democraților. Cine nu urmează orbiș, trebuie decapitat. Eată de unde izvoresc minciunile din notița amintită. De aci se înțelege și minciuna cu »agitarea în ajunul alegerii« și »retragerea în fugă dela locul de alegere, din fața țărănilor infuriati«. Poporul a fost pacinic de tot, nu s'a pornit asupra nimărui, nu s'a aprins și nu s'a infuriat; furia și patima au fost stăpine numai pe crierii greoi și inimele lașe ale slujbașilor democrați. Încă un cuvînt despre titlul de »amazonă«. S'ar crede că învățătoarea înculpată e o fată de uriaș care la vreme de nevoie ar putea să se apuce la luptă chiar cu un uriaș ca candidatul din acest district, pe care la alegerea întiaa norocul nu-l ajunsese, ear la balotaj la părăsire de tot. Nu e uriașă această »fată de popă«, însă eu, cu toate acestea, aş felicita pe urgisita »apararistă«, referind titlul de amazonă la energia și individualitatea ei, precum și la superioritatea ei spirituală față de bicisnicii ce o urgisesc.

Politicianul, pe care nu-l prea ademenea muzica, și-a scos pașaport pentru a fixa vecina-mi adorată.

Fiind că cunosc prea bine credința femeiască și știind, că nu e lucru ușor a te încerca într'o luptă de amor ca un doctor chipeș, am cedat marimimos terenul și m'am dedicat cu totul concertului. În acel moment m'am și decis să-i fac recensia.

Pe tribună s'a urcat neîntrecutul quartet al »Armoniei«, ce constă din d-nii Stefan Scalat, A. Litviniuc, Brucher și Dr. Slușanschi. Cîntece de deosebită frumusețe, executate cu măiestrie rară! La îndemnul publicului cîntăreții au repetat partea a doua din »Somn ușor«.

Părintele din dreapta mă întreba de numele domnilor cîntăreți. Eu, observînd imediat situația, i-am răspuns, că numai cei doi din mijloc sînt liberi și ar merita să fie regardați.

După declarația mea loială, părintele mă aduse la rezon, mi-se pare că din cauza »Imnului de noapte«, care se începuse și i-i-a plăcut și mie atît de mult. Nu sînt de tot musical, dar' totuși înțe-

Nu face a răspunde la obraznica observare a scribentului dela »N. F. L.«, de ce această învățătoare nu s'a măritat, ci rămîne la post, însă de una totuși pot să-l asigur că dînsa nu s'a făcut învățătoare de frică să nu rămîne nemăritată și cu atîta mai puțin cu intenția de a cuceri inima elotă a vre-unui simbrăș democrat care îi este coleg.

Spectator.

„Păcatele popii Zavadovschi din Mănăstirea-Humor“.

Onorată redacție!

Vă rog să publicați în numărul viitor al prețuitului D-voastre jurnal următorul răspuns la articolul din »Voința poporului« Nr. 21 din 9 Mai 1907, intitulat: »Păcatele popii Zavadovschi din Mănăstirea-Humorului«.

Anonimul din »V. P.«, care se ocupă cu atîta bunăvoință de onoarea mea privată a întrebunțat beneficiul ziaristic al anonimității, de a murdări, fără să se expue cît de puțin, știind prea bine, că la din contra iar resulta pentru scumpa sa persoană o recreație binemeritată între patru păreți binecunoscute, al căror singur ornament sînt ploșnițele.

Întru cit privește meritul celor denunțate sub cele 9 puncte, trebuie să mărturisesc că se reduc toate la calomnii, cari au fost documentate de atari, atît prin cercetările prealabile a c. r. prefecturii din Gurahumorului, cît și a venerabilei Protopresviterii a Humorului încă în anul 1898.

Postul din Voroneț mi s'au încredințat la timpul său de marele Arhiepiscop Silvestru ca un deosebit post greu de păstorit. Și pe cînd antecesorii mei au răbdat acolo nu mai mult decît pînă la 3 ani, eu cel păcătos am păstorit aceea comună prin 16 ani.

Este un argument mai pre sus de toate pentru desinteresul și neînvîngibilul meu idealism, că am resignat la toate beneficiile stării mele prin 16 ani!

Eu cred, că numai reproș nu mi ar putea face opinia publică, dacă am ținut în partea sărăcimeii și la insistența sa pe lingă mine, am desrobot'o de sub jugul puținilor chiaburi din acel sat, ce erau pe aceea vreme.

Știam prea bine că-mi voi atrage urgia lor. Dară pe o parte jugul greu ce l purta sărăcimea, apoi ilegalitățile bogătimei, ce erau pe atunci la ordinea zilei

leg foarte mult din ale musiceii.

Am fost uitat întru atîta de mine, că i-am trimis vecinei din nou o privire rugătoare, pățimășă... Și minune! I-am prins privirea dulce îndreptată asupra mea. Am văzut, că sînt mai mult decît credeam în posesia simpatiei ei. Cine știe, dacă nu-l aduceam în acel moment pe doctorul meu în balotaj, în cazul că-mi puneam candidatura la vecina.

Așa e cînd ești răpit de farmecele melodiilor romînești te simți în putere să răsbați totul!

S'a cîntat și o minunată serenadă a regretatului A. Forgaci. Am simțit și sufletul curat al compozitorului ardelean George Dima în »Vivandiera« și »Hai în horă«.

Cîtă înălțare sufletească simți în astfel de momente de armonie generală, cînd inimele tuturor sînt electrisate de aceste sfinte melodii!

Dușmănia dintre frați nu se cunoaște, și toți sînt stapîniți de aceleași idei și simțiri!

»Sub pajura dublă« mi-a adus aminte de un drag prieten, care petrece între

m-au înduplecat să lupt cu toată energia în contra celor îngimfați.

Isbînda a fost cu desăvîrșire a sărăcimeii, și cei puternici au fost zdrobiți, după cum au rămas și pînă astăzi. Eu sigur doară nu am fost vinovat, că plebiscitul l-a depus pe cunoscutul vornic Dumitru Gemenariu și pe necunoscutul secretar comunal, fratele său dl Costan Gemenariu din slujbele lor, ce le ocupase ei pînă atunci prin mulți ani.

Care a fost urmarea!? Un binecunoscut scriitor din Voroneț a mințit vr'o nouă coli cu calomnii nemaipomenite asupra mea. Acest product al unui spirit tulburat de răchiu l-a predat în două exemplare în mîna prezidentului țării și a Prea Sfințitului Arhiepiscop însuși destituatul vornic Dumitru Gemenariu.

Articolul prezent din »V. P.« prezintă numai un fragment din acel pamflet criminal nemaipomenit.

Amîndouă exemplare au fost pe loc intime de ambele autorități supreme instanțelor prime spre îndrumarea prealabilelor cercetări.

Au început a călători Voronicenii citați cu droaea la prefectura din Humor și la protopresviterie.

Cercetarea a fost condusă în căpitanie de comisarul e atunci dl Teofil Gramatovici ear ca martori din comună au asistat la toate domni Dumitru Cucu și Damian Vacariu.

Oamenii cari au iscălit plîngerea lui Costantin Gemenariu, care cu cîțiva ani înainte a fost condamnat la temniță pentru hulă asupra bisericii și a slujitorilor ei (preotul în chestie a fost actualul paroh din Botușana) — au fost mituiți cu fel de fel de juruînți și daruri

Toate cele scrise sînt, din fir în păr analizate, calomnii criminale.

Și de aceste făurește vestitul Costan Gemenariu arbitrar și le și iscălesc cu numele tuturor funcționarilor sătești, așa că ai crede a da în fața unui protocol veritabil. Cînd însă întreb pe acei iscăliți, încremenești, căci ați ați ei nu știu de nimic. Așa un caz l-am descoperit în anul 1904, cînd D-sa iscălise pe o jalbă asupra mea (care zăceam atunci fără speranță bolnav la pat) îndreptată către prezidentul țării, pe vornicul Gavril Zuz, care nu știa de nimic!

Acele cercetări au fost puse la dosariu fiind clar că toate sînt calomnii isvorite din pizmă urită. Tot cu acel rezultat s'au terminat cercetările protopresviteriei.

străini. Pe atunci eram alții, erau și alte »vecinele«, pe cari le adoram.

De cite ori nu ne-a înșeninat chipul, acest cîntec? De cite ori nu ne-a alungat tristețea din suflet?

Dar' despărțite ni sînt acu căile noastre. Tu ești între străini prietene și eu sînt osîndit să cerșesc priviri dela fermecătoarea mea vecină! Soarte egală!

Pe atunci eram în floare!

Cum ni-s'au vestejit tinerețele! E amar-nic, cînd vii la convingerea aceasta.

Și nu știu ce s'ar fi întimplat, dacă nu mai comanda părintele o »baterie«.

Dar' în fața păharelor pline, a perit năcazul cum pier ceara în fața focului.

Ne-am împrietinit de tot — »cu vecina«. Ce mi-am gîndit? Dacă s'au putut împrieteni democrații cu boierii în ziua memorabilă la șampani, de ce să nu adoptez și eu acest metod la vecina?

Și mi-a prins bine. După ce m'am asigurat, că răfuiala dela masă e achitată, m'am închinat de sănătate și m'am alipit aceleia, pe care o port vecinic în gînd.

Vecina »compune« s'au fredona o compoziție străină — n'am înțeles! — și

Ei! E lucru prea evident că numai conținutul unui singur punct din acele introduse, dacă ar fi adevărat, ar ajunge ca să-l facă pe un preot imposibil.

După cercetare, m'am infățușat la dl prefect Friedrich Roller cu rugămintea, să binevoiască a-mi permite efectuarea unui duplicat spre al supune judecătoriei. D-sa mi-a refuzat cu motivul, că cercetarea avuse numai caracterul unei informațiuni prealabile și este în stadiul în care se află secret oficios.

Dar, vor întreba mulți din p. t. public: »cum sau adus în conex cele petrecute înainte de un deceniu cu lupta electorală din acest an!

Din cuvintele articolului din »V. P.«, care urmează după al nouăle punct și anume:... »Și el nu se rușinează a huli pe învățătorul superior Medvighi că ar jupi poporul. Rușine să-i fie!«.

Ca o rază din spectrul infernal trece aici un nume pe dinaintea ochilor. Și presupunem că de acest nume este legat și făptuitorul acestor calomnii scrise cu un cinism numai propriu unui semicult. În aceasta părere ni-ar întări și faptul că domnul susnumit este cumnat cu dl Constantin Gemenariu scriitorul pamfletului din anul 1898.

O! inimă inveninată! conștiință amuțată sub povara patimei invidiei nesățioase, care uiți ați complecta raportul asupra unui preot (am greșit) popa păcătos! aici trebuia să nu uiți:

1. Că am luptat pentru înființarea școalei din Voronețu, precum au luptat pretutindene preoțimea calomniată de învățători, pentru cari a muncit și le-au creat existențe.

2. Că am dat inițiativa și am eluptat hotărîrea forurilor competente de a ridica aceasta expositură la rangul de parohie.

3. Că am dat impulsul și am pregătit toate pentru zidirea unei case parohiale monumentale,

4. Că am restaurat biserica din Voroneț, acel monument vechiu istoric, de artă și eminent național. în direcție absolut conservatoare (și aici am avut o luptă crîncenă) pentru care lucru — mi datorește mie păcătosului și astăzi înaltul regim suma de peste 2000 coroane,

5. Că am lucrat cu toată energia și succesul dorit și am luat în arîndă încă în anul 1893 dela fondul religionar cu preț foarte moderat adică 24 c. pentru hectar anual, pentru sărăcimea din Voronețu complexul de 84 fălci ce se numește »Codru«. Aceasta activitate păcă-

»prietenul de modă« îi făcea atentat la ureche.

Și ce mai pot spune, decît să încheiu cu elogiul la adresa Armoniei?

Căci pe lingă frumoasele cîntece, cari ne-a înfrățit inimele, am avut prilejul să-i admir din nou neistovitul farmec al aceleia, care în cochetăria ei s'a conjurat să numere pe lume un sclav mai mult.

Ei și apoi? — Apoi nimic! Eu steteam de-a dreapta vecinei, un »boncălău« de-a dreapta mea, și îndărăptul meu un poet mult promițător! De-a stînga sta întepat prietenul: tachina și comanda.

Apoi? Ce să mai fie? Am ajuns la o convingere adevărată, că societatea Armonia e unica »Armonie« în întreaga țeară.

Mai așteptăm dela ea astfel de debuturi, căci sîntem și în drept să le așteptăm.

Dela »vecina« — ce poate aștepta un tînar fără multe examene?

II.

toasă este documentată cu date oficiale. Aș putea induce multe păcate de a popii Zavadovschi dară fie-vă destul! Mănăstireni spui dacă au gust, despre păcatul meu cel mai recent ce l-am comis, când am fost Marți la 28/5 1907 st. n. în direcția bunurilor și am exoptat pentru ei pășătoarea pentru aproape 600 oi în pădurile tondului.

Eară foaia „V. P.”, care își are menirea vremelnică numai în promovarea intereselor unui grup, în asmutarea poporului asupra preoțiilor și deslănțuirea instinctelor celor mai joșnice în popor, pe care a le înfrina, este scopul primordial al moralei creștine și a politicii ori căruia stat, basat pe ordine publică (care izvoarește din simțul etic al fiecărui ins) — și care lucrează — mascând deocamdată bine tendințele sale adevărate radical socialiste — cu calomni și grosolanii la adresa celor mai culte stări ale poporului, prin îmboldirea simțului de invidie a unei stări asupra celorlalte stări sociale — îi zic, că aceasta tactică nu este onestă și este astăzi condamnată de opinia publică a inteligenței și a țărânelui muncitor.

Isidor Zavadovschi,
preot în Mănăstirea-Homor.

Știri locale și din țară.

Soc. acad. „Junimea” va reprezenta în ziua de 17 Iunie a. c. în teatrul orașănesc comedia în 3 acte a lui Caragiale „De ale carnavalului”. Venitul curat este destinat societății „Școala română” din loc și „societății rezeșilor și mazililor români din Bucovina”. Detaliile în numărul viitor.

* * *

In a doua jumătate a luni curente va afla loc excursiunea soc. acad. „Junimea”. Ziua și locul se va anunța la vreme.

„Școala Română” din Cernăuți a aranjat Sîmbătă în 8 l. c. la 8 oare sara un banchet în localitățile otelului „Pajura Neagră” în onoarea domnului director *Toader Bujor*, care a fost decorat de Maiestatea Sa Regele României cu ordinul „Coroana României” în grad de cavaler și cu „Medalia jubilară Carol I.”.

O ploaie torențială, care a durat luni în 3 l. c. peste 3 oare, a cauzat orașului Lemberg pagube enorme. Mai multe părți ale orașului au fost inundate așa că toate circulațiile au fost întrerupte. Pompierii și miliția a fost comandată a da populației pericolitate ajutorul necesar.

Școlare. În comunele următoare: Bosancea, Hatna, Comănești, Costina, Lisaura, Liteni, Mărăței, Mitocul-Drăgoirnei, Pătrăuț, Rus-Mănăstioara, Rusplavalar, Soloneț, Stroiști, Tișăuți, Todirești, Udești și Zaharești, situate în districtul Sucevi, sint de ocupat mai multe posturi de învățători. Detalii se pot afla în foaia oficială „Czer. Ztg.” Nr. 125, 126 și 127 de dto 4, 5 și 6 l. c.

Stipendiu. „Wiener Ztg.” de dto 6 l. c. publică un concurs al direcțiunii generale a fondurilor private a prea Înaltei Familii pentru acordarea unui stipendiu de 300 florini aur, egal 714 cor. 29 b., pentru un student la univerzitatea Francisco-Iosefină din Cernăuț.

Primarul Dr. Lueger a fost numit de către soc. acad. „România Jună” din Viena membru onorar. O deputațiune i-a predat Miercuri în 5 l. c. diploma respectivă.

Școala reală gr. or. Anul școlar se încheie la acest institut cu ziua de 6 Iulie. Esamenile privatștilor pentru semestrul II se vor ține în zilele de 28, 29 și 30 Iunie. Privatștii înscriși au să se anunțe la examen Vineri la 28 Iunie oarele 10 a. m. în cancelaria direcțiunii, unde au să documenteze efectuarea plății didacturii și să depună taxele.

Examenale gurale de maturitate încep Miercuri în 10 Iulie. În 8 și 9 Iulie se vor ține examenle de primire pentru clasa primă al anului școlar viitor. Detaliuri se pot afla în publicațiunea afisată pe tabla neagră al acestui institut.

Alegerile din Galiția. În circumscripțiile Galiției, alegerile parlamentare nu s'au terminat încă. Lupta electorală de acolo e neobișnuit de violentă. Polonii cu rutenii duc un războiu pe viață și pe moarte. În orașul Voieslov rutenii au ucis pe un conațional al lor, fiindcă a votat pentru un candidat polonez. Din 104 mandate, la 42 s'au declarat balotaș s'au fixat pentru zilele de 28 și 31 Maiu, 4 și 7 Iunie st. n.

M. S. împăratul a dăruit 5000 cor. locuitorilor din Rudolfsgnad (Ungaria), cari au ajuns în mizerie prin inundații.

Societatea de îngrijire a orbilor și surdo-mușilor. Ca membri fondatori au intrat în societate, contribuind suma de 200 cor., domnii: președinte al camerei de comerț Friedrich Langenhahn, apoi mari industriali Max Anhauch și Marcus Kislinger. Filiala băncii vieneze a donat societății suma de 100 coroane și domnul Iacob Willig 20 cor.

Mulțumire publică. Cu prilejul reprezentării lui »Ovidiu» și a piesei »Năpastea» în favorul societății »Școala Română» din loc au binevoit a face suprasolviri domnii următori: I. P. S. S. Mitropolitul Dr. Repta 10 cor.; Viceprimarul Baronul Fürth 10 cor.; Viceprimarul N. Balmos 10 cor.; Directorul C. Mandicevski 5 cor.; Directorul M. Kușniuc 1 cor. 30 bani; Profesorul N. Bendas 2 cor.; Prof. D. Cărbune 3 cor.; Parohul I. Verbovski 2 cor.; Parohul L. Poenar 2 cor.; Prof. I. cav. de Cuparencu 5 cor.; Prof. A. Buga 5 cor. 60 bani; Prof. E. Rabener 10 cor.; Comisarul poliției Percec 4 cor. Tuturor binefăcătorilor mărinimoși li aduce comitetul mulțumirile sale cele mai bine simțite. Pentru comitet: Prof. E. Rabener, secretar.

— Prea stimatul Domn consilier la tribunal Teofil Simionovici-Venti, deputat în dieta Bucovinei și în parlamentul imperial din Viena, a donat pentru ajutoarea școlărilor sârmani dela școlile din Vicov-de-sus considerabila sumă de una sută de coroane (100 cor.). Pentru acest dar însemnat subsemnatii aduc binevoitoriului domn donator atît în numele copiilor ajutoarați cit și în numele școlilor din Vicov-de-sus mulțemitele cele mai sincere. Vicov-de-sus, în 17 Mai 1907. *Ion Moldovan*, inv. sup., *Iustin Cîrdei*, cond. școl. în Laura, *Samuil Nistor*, cond. școl. la filială.

Știri din lume.

Regele Carol pentru biserici. Regele României a dăruit anul acesta suma de 237.037 lei, din lista civilă, pentru clădiri și restaurări de biserici. Din 1901 și pînă în prezent, M. S. Regele a dăruit în total suma de 1.422.222 lei în acest scop. Anul acesta se vor restaura din acest fond bisericile Sf. Trei-Erachi și Sf. Nicolae din Iași, Sf. Dumitru din Craiova, biserica mitropolitană dela Tirgoviște și clădirile dela Curtea-de-Argeș.

În chestia emigrărilor. Ministrul de interne al Ungariei a dat o ordinațiunei prin care dispune ca acei emigranți, car, au scos pașaport de emigrare și pe seama copiilor lor mai mici de 15 ani, dar de fapt emigrează singuri lăsîndu-și copiii acasă fără îngrijire, — să fie deținuți și readuși la casele lor. ear pașapoartele lor să fie luate dela ei și trimise autorităților respective. Emigranții cari spun, că iau cu sine la America și pe copiii lor sub 15 ani, să fie făcuți atenți asupra urmărilor, dacă nu se țin de cuvînt.

Nimicirea comunei Rudolfsgnad. Comuna înfloritoare din comitatul Torontal Rudolfsgnad a fost nimicită prin revărsarea apelor Dunării. Deși s'au luat la timp de către autorități măsurile de siguranță, apele, rupînd digul, s'au revărsat și în scurt timp au inundat întreaga comună. Pînă ieri s'au prăbușit 260 case îngropînd sub ruinele lor întreg avutul bieților locuitori, cari îngrozîți s'au refu-

giat pe colinele din împrejurime. Număroase vite au perit. După o știre ultimă, apa a ajuns în comuna în timpul din urmă la o înălțime de 1 metru și 1/2. Pagubele se urcă pînă acum la 18 milioane cor.

Starea sămănturilor în România continuă a fi îngrijitoare, căci ploile întîrziază. Vineri și Sîmbătă au căzut mici cantități de apă în nordul Moldovei; ploile au fost însă neîndestulătoare și însoțite de grindine cit aluna și chiar cit nuca, fapt care a pricinuit pagube. Pămîntul e în multe din județe uscat și crăpat. Sămînța, în multe locuri nici n'a incolțit, iar vegetația stagnează. Pierderile suferite de grîul de toamnă, sint evaluate la aproape 40 la sută, iar recolta de orz și ovăș va fi redusă. Și pe zi ce trece, pierderile suferite la grîu devin mai mari, din cauza lipsei de apă.

Invenția unui ofițer român. Ziarele germane anunță, că dl locotenent Coandă din armata romînă, a inventat la Berlin un aparat de sburat analog cu acela al lui Santos Dumont. Principiul acestui aparat e cu totul nou și aplicarea sa a reușit în toate privințele; primele experiențe s'au făcut acum vre-o 10 zile la Spandau. O mare fabrică germană de automobile a și început construirea acestui nou model, care va fi gata în curînd.

In potriua corsetului. Ministrul de culte și instrucție publică din România Haret a trimis o circulară către direcțiunile școlilor de fete și le pune în vedere să nu mai permită venirea la școală a elevelor cu corsetul, care este o mare pedecă la dezvoltarea corpului și la funcționarea normală a organelor, mai ales a stomacului, plămînilor și inimii.

Bosnia. S'a deșteptat și Bosnia. S'a pornit în sinul Bosniacilor sîrbi o mișcare pentru introducerea constituțiunei în Bosnia a deplinei autonomii și a sufragiului universal.

Conflictul diplomatic între România și Grecia. Într'un interview acordat de către ministrul-președinte Sturdza unui redactor al ziarului »Neues Wiener Tageblatt» cu privire la situația actuală internă și externă a României, ministrul-președinte Sturdza a făcut și următoarea declarație: »Dacă va fi posibil, și cred, că aceasta se va întimpla în curînd, relațiile diplomatice cu Grecia vor lua starea lor normală». În cercurile politice din Viena interviewul d-lui Sturdza a făcut o bună impresiune. Convingerea acestor cercuri este, că conflictul dintre România și Grecia va putea fi înlăturat în curînd pe cale pacinică.

Episcopii romîni gr. or. către Majestatea Sa. I se scrie »din isvor bine informat» din Sibiu »Tribune» dela Arad, că Mitropolitul Mețianu, în conțelegere cu episcopii gr. or. romîni, va trimite Măjestații Sale o adresă, prin care va ruga pe Maj. Sa să nu sancționeze proiectul de lege al lui Apponyi, referitor la școlăle confessionale. Adresa e deja expedită la Arad și Caransebeș, pentru ca episcopii s'o subscrie, și apoi va fi trimisă cancelariei de cabinet, adecă Majestații Sale la Viena.

Un monstru. Din comuna Herești (România) se anunță, că femeia Tinca Ivan Craiu din acea comună, a dat naștere la două fete, cari au trunciul lipit, patru mini, patru picioare, dar un singur cap, care poartă 4 urechi și 3 ochi, doi în față și unul la ceafă. Copilele au murit cîteva oare după naștere, mama lor se află pe deplin sănătoasă.

Comisiunea europeană a Dunării a încunoștiințat direcțiunea serviciului maritim romîn, că din cauza nășpului enorm ce s'a depus la gurile Dunărei, la Sulina, fiind apa la bar de o foarte mică adîncime, nici un vas nu poate să între sau să iasă din Dunăre. Trei dintre cargoboturile romine, cari au sosit încărcate cu mărfuri precum și încă 30 de vase așteaptă în largul mării, ca să poată intra la gura Dunărei. Asemenea peste 40 de vase încărcate cu cereale așteaptă în brațul Sulina pentru a eși din mare. Comisiunea europeană lucrează la despotmolierea gurii Dunărei, pentru ca să se poată face posibilă intrarea și eșirea vaselor, cari sufăr pagube din această întîrziere.

Femei romine omorite de bande grecești. În întregul vilает Monastir (Macedonia) situația e din cele mai critice. Pretutindenea bîntuie foametea. Prețul articolelor de alimentație crește mereu. Bandele sîrbești și grecești se dedau la excese, omoară, jefuesc și incendiază casele în tot vilаетul. În Bagarova au fost omorite două romine, pentrucă erau în legătură cu familia romînești. În Saebeno au fost ucisi 2 negustori bulgari și 4 romine. În aceeași localitate bandele grecești au tăiat urechile preotului bulgar. În ultimile 2 săptămîni s'au săvirșit în împrejurimile Monastirului 13 asasinate politice.

Rechemarea unui episcop grec. În urma nouelor reclamațiuni ale ambasadei engleze din Constantinopol împotriva episcopului grec din Drama, care continuă a uneli împotriva Bulgarilor, Poarta a atras atențiunea patriarhatului, că pînă în zece zile acest episcop trebuie să fie rechemat. Dacă nu se execută ordinul, episcopul va fi expulzat cu putere brachială. În unele cercuri însă nu se pune nici un pond pe această atitudine a Porței, știut, fiind că în conduita acesteia n'a existat niciodată un spirit de logică și unitate. Astăzi se ia o măsură, care a doua zi e contrazisă de o alta. Aceasta explică starea de anarhie din Macedonia.

Toate moșiile statului romîn, ale căror contracte au fost reziliate, s'au arendat prin șefii de ocoale silvice în parcele la săteni.

Ororurile bandelor grecești în Macedonia. Dela venirea primăverii furia bandelor grecești năpustite asupra locuitorilor din Macedonia, nu mai cunosc margini. Nepedepsite ele trec frontiera grecească în vilaețe și conduse de ofițeri din armata grecească cutreeră, distrugînd prin foc și crime, satele de aromîni și bulgari care nu vor să se supună Patriarhiei și să se declare de supuși elini. Urmarea acestor devastări criminale este că în vilаетul Monastir bîntue o mizerie cumplită. Alimentele au devenit extrem de scumpe, și lumea este amenințată să piară de foame, dacă a scăpat teferi de urgia bandelor. În împrejurimile Bitoliei au fost asasinați în o jumătate de lună 13 aromîni pentru motive politice. La Magarovo au fost ucise mișelește două aromine, aparținînd unor familii de notabili. Antartii au tăiat urechile și nasul preotului bulgar din Magarovo. La Strebena au fost asasinate patru femei de aromîni și doi bulgari.

Un cadavru într'un cofăr. Doi greci au sosit Lusia trecută în New-York și au descins la hotel, aducînd un cufăr mare. În curînd au dispărut însă lăsînd cufărul la hotel. Personalul hotelului văzînd că pasagerii nu se mai reîntorc, au deschis cufărul și au găsit întrinsul un cadavru care s'a stabilit că e al preotului armean Gaspar. Medicii au stabilit că preotul era încă în viață cînd a fost închis în cufăr. Cei doi pasageri n'au mai putut fi găsiți.

Avis!

Examenale privatștilor, resp. e. de primire, concese de ministeriu în termenul de Iulie, pentru semestrul al doilea a. c. 1906/7, află loc la gimnasiul al treilea de stat în Cernăuț, Sîmbăta în 6 și Duminica în 7 Iulie.

Elevii, cari se pot anunța și înainte, au deci să apară Sîmbăta în 6 Iulie, la 9 oare a. m. în cancelaria direcțiunii cu boleto de didactur solvit în suma de 40 cor., depunînd taxa de examene în suma de 24 cor. și aducînd documentele necesare împreună cu 2 exemplare de »Naționale» implute.

Examenale scrisuale vor ave loc în localitățile destinate dela 9 oare a. m. și dela 3 oare p. m. înainte. În caz de eventuală îmbolnăvire este numai decit de trimis un testimoniu legal de boală, și anume înainte de termenul fixat.

Sfîrșindu-se, după decisiunea ministerială, anul școlar și la școlile poporale în 6 Iulie, vor afla loc, examenale de

primire pentru clasa I. gimnazială despărțitura germină și română, în termenul I. de Iulie, Lună în 8 Iulie și Marti în 9 Iulie 1907, și anume dela 8 oare înainte.

Elevii, conduși de părinți sau locuitorii lor legali, au să se anunțe în zilele numite la direcțiune dela 8 pînă la 10 oare, aducînd un testimoniu legal de hotez sau naștere, care documentează anul etății al zecelea împlinit sau că-l îplinește în anul curent, și, dacă au cercetat o școală publică, testimoniu școlar (Schulnachrichten) și anume cu o singură notă sumară din obiecte și cu nota, spre ce scop s'a eliberat testimoniu.

La înscriere au să anunțe numai părinții limba maternă a copilului, dela care depinde învățarea limbei române. Anunțul acesta e apoi legal valabil pentru viitor.

Elevii, cari au absolvat numai clasa a treia populară sau anul școlar al treilea nu se pot admite la examenele aceste.

Examenele scripturistice pentru elevii aceștia încep în zilele numite dela 10 oare a. m., cele orale dela 3 oare p. m. înainte.

Măsura materiei examenelor de primire e cunoscută, taxa de primire face pentru elev suma de 8 cor. 26 h.

Elevii, cari se anunță în paralele române au pe lângă examenele numite în limba română, să mai facă și un dictat cu analiza unei scurte propozițiuni simple în limba germină.

Primirea elevilor în cursul pregătitor află loc după terii în 1, 2 și eventual 3 Septembrie 1907.

Cernăuț în Iunie 1907.

Dir. liceului i. r. urb. 3 în Cernăuț.

Rectificare.

Conform § 19 a legii de presă rog pentru primirea următoarei rectificări în gazeta D-voastră »Apărarea Națională«. Eu ca primar comunal din Bosanci n'am nici o știre despre scrisoarea din »Voința Poporului« Nr. 26 adresată către preacinstitul Consistor Arhiepiscopesc. Se vede că cine l-a scris m-a subscris fără știrea mea, deci totul este neadevărat.

Bosanci, în 2 Iuni 1907.

Mihalachi Mitrofan,
primar comunal.

Din public.

Societatea pe acții pentru exploatarea pădurilor »Union« și feresteul ars din Putna.

(Acest articol l-am primit din partea unui bun cunosător a referințelor industriale din districtul Rădăuțului).

Pînă la anul 1891 era comuna Putna din districtul politic al Rădăuțului un sat în adevăratul înțeles al cuvîntului. De n'ar fi fost acolo străvechea mănăstire, zidită încă de domnitorul Moldovei, Ștefan cel Mare, nu s'ar fi gîndit nici un om la existența localității acesteia, situată atît de idilic în munți.

Abia în anul amintit se ivi firma Alexandru de Popper, de prezent »Societatea pe acții pentru exploatarea pădurilor Union«. Ca din pămînt se pornise în Putna o industrie foarte puternică. Pe prundurile sărăcăcioase și pe pămînturile neroditoare se rădicară zidiri cuprinzătoare, forțe colosale motrice de vapor aduseră viață și mișcare și mii de lucrători aduseră nu numai fondului gr. or. din Bucovina prin exploatarea pădurilor lui seculare și prin tăierea materialului de lemn brut exploatat, ci și comunei Putna și împrejurimeii, adică Straja, Carlsberg, Vicov-de-sus și Vicov-de-jos,

prin cîștigul cel aveau la lucru un folos foarte mare. Acolo unde era înainte sărăcie și mizerie începuse un progres în privința materială. Mai ales locuitorii cei sărmani, cari căutau lucru, au aflat totdeauna cu cea mai mare ușurință un cîștig foarte bun și Putna cu împrejurimea devenită comunități cu o stare materială înfloritoare. Așa a mers pînă la 30 Martie a. c.

În ziua aceasta a voit o soartă nefastă ca să ardă feresteul din Putna, care cuprîdea nici mai mult nici mai puțin decît 10 gaturi zece feresteie cerculare și 4 perpendiculare, afară de aceea o fabrică de lăzi complet întocmită cu tot cu instalațiuni pentru înclieare.

Cu o singură lovitură au fost nimicite valori de sute de mii de coroane. Deodată cu fumul ruinelor prefăcute în cărbuni și cenușă dispăru ocașiunea de lucru și cîștigul rentabil pentru comunele amintite și bunastarea lor materială este periclitată.

Ce înșămătate a avut feresteul din Putna pentru comuna aceasta și cele învecinate, se poate vedea din următoarele: Numai în anii din urmă au fost tăiați 70—75 000 de metri cubici de butuci, din cari au eșit 40—45.000 de metri cubici de scinduri, rigle ș. a. și din cari s'au produs pentru export 400—500.000 de bucăți gata pregătite pentru construirea de lăzi. Butuci făcuți în pădurile fondului religionar gr. or. se transportau cu mai multe trenuri de lemne la Putna, aici se tăiau și materialul cîștigat din ei se încarcă în stațiunea Putna. Pentru dovedirea lucrului necesar erau ocupați la feresteu 23 funcționari și subfuncționari, 498 de lucrători, cari aveau la un loc peste 1600 de copii. În pădure erau un număr mare de antreprenori particulari la cari erau ocupați 800—1000 de lucrători.

Contingentul principal de lucrători l-au dat comunele Putna, Straja, Carlsberg, Vicov-de-sus și Vicov-de-jos. Fiecare lucrător în feresteu sau în pădure avea în termen mediu 2—3 coroane plată la zi, afară de locuință și lemne de foc gratuite. Sîmbriile plătite de etablisementul feresteului anual pentru lucru în feresteu și în pădure ajungeau, ba adese întreceau suma considerabilă de 4—500.000 de coroane.

Această sumă horendă o cîștigau în cea mai mare parte palmașii, proletariatul amintit atît de adese în timpul din urmă, an de an și-l cheltuiau an de an în comunele lor. E lucru evident că așa avea atît sărăcimea, cit și comunele din cari făceau ei parte, un venit destul de bun.

Și de acuma n'are să mai fie așa!

Societatea pe acții pentru exploatarea pădurilor »Union«, adică urmașa de iure a firmei Alexandru de Popper, declară în mod resolut că nu voiește să restaureze feresteul ars din Putna din cauza lipsei de rentabilitate, espirînd contractul de exploatare încheiat cu direcțiunea i. r. a fondului gr. orient. din Bucovina deja acuma în 2 ani. În caz că nu se va restaura într'adevăr feresteul, atunci stau muncitorii din Putna, Straja, Carlsberg, Vicov-de-sus și Vicov-de-jos așa zicînd în fața unei catastrofe. Nevoiea și sărăcia se vor furișa fără îndoială acolo, unde aveau toți, și mai ales proletarii, destule condițiuni, chiar în mod culant, spre ași asigura existența.

Spre a evita catastrofa amenințătoare s'au adunat în 20 Mai a. c. mai toți preoții și primarii din comunele amintite, precum și superiorul din Putna, cari au hotărît unanim, ținînd cont de starea lucrurilor, să se constituiească imediat ca

deputațiune. Deputațiunea să meargă la Eminentă Sa Dr. Vladimir de Repta, la locuitorul de prezent a d-lui prezident al țării. consilierul aulic i. r. dl Ioan Fekete de Bělafalva și la consilierul aulic i. r. și director al bunurilor dl Ioset Ullmann cu rugămîntea, să înflințeze cu toate mijloăcele, ce li stau d-lor la dispoziție, asupra societății pe acții pentru exploatarea pădurilor »Union«, p. ntru care are populațiunea simpatii deosebite, ca să fie fără pic de întîrziare din nou întocmit feresteul ars din Putna. Deputațiunea, care se compunea din părintele exarh și paroh Dan, părintele paroh Popovici, S. S. dl Luczko, paroh rom kat., primarii Bicu, Popescul, Straub, Belibou și Teșan, ajutorul de primar Postatny și superiorul Vlad, își împlini misiunea.

D-lor fură primiți de tot prevenitor și amabil de Eminentă Sa Mitropolitul Dr. Vladimir de Repta și de consilierul aulic i. r. dl Fekete. Ce privește primirea deputației, din partea d-lui consilier aulic i. r. și șef al direcției bunurilor se va reveni într'un articol ulterior; tot așa va fi discutată și înșămătatea curîndei reconstruiri a feresteului din Putna pentru administrația birurilor statului, pentru căile ferate locale, precum și pentru căile ferate ale statului, pentru administrația poștelor și celei de telegrafe și în sfîrșit pentru orașul Rădăuț și pentru industria de lemne din districtul politic al Rădăuțului.

Aici ar fi de amintit încă, că în concordanță cu deputațiunea amintită a fost în 30 Mai a. c. la Eminentă Sa Mitropolitul și la d-nii consilieri aulici Fekete și Ullmann și Prea Cuvioșia Sa egumenul și arhimandritul mănăstirii Putna dl Teofil Patraș și dl consilier Teofil Simionovici, deputat în camera imperială cu rugămîntea, ca d-lor să aibă bunăvoința a insista în interesul muncitorilor doritori de lucru să fie cit de curînd reconstruit feresteul ars din Putna.

Invitare

D-voastră sinteți invitați a participa la *ședința plenară* a învățătorilor, ce va afla loc Duminecă în 16 Iunie la oarele 2 d. m. în școala pentru băieți din Storojineți cu următoarea ordine de zi:

1. Desbaterea asupra edării unei gazete romînești de conținut școlar-politic.
2. Interpretarea § 140 al legii pentru școală și instrucțiune (ref. Leon Zavațchi).
3. Eventuale.

Storojineț, în Mai 1907.

Th. Cancer,
secretar.

D. Olinic,
președinte.

Invitare.

Însoțirea de păstrare și credit pentru Cernăuț și suburții, însoțire registrată cu garanță nemărginită în Cernăuț, își va ține adunarea generală ordinară în 16 Iunie a. c. la oarele 3 p. m. în sala »Armoniei«, piața principală Nr. 3 cu următoarea ordine de zi:

1. Raportul direcțiunii despre starea însoțirii și activitatea direcțiunii;
2. Propunerea consiliului de controlă relativ la raportul gestiunii, la încheierea conturilor și la bilanțul pentru anul 1906, la absolutoriul direcțiunii, a visternicilor și al consiliului de controlă, și la întrebarea profitului.
3. Fixarea stării părțășilor și a depunerilor; fixarea termenelor de revocare pentru depuneri spre păstrare;
4. Alegerea de trei membri în direcțiune;

5. Alegerea de cinci membri în consiliul de controlă;

6. Alegerea unui visternic și sistematizarea unui post de funcționar stabil al însoțirii;

7. Revocarea părțășilor dela Centrală, și

8. Modificarea statutelor.

Dacă la aceasta adunare nu va fi de față numărul membrilor recerut prin statute pentru modificarea statutelor, atunci se va ține în 24 Iunie a. c. o altă adunare generală extraordinară, la care se va hotărî asupra punctului »modificarea statutelor« fără privire la numărul membrilor prezenți.

Încheierea conturilor cu raportul și propunerile direcțiunii și ale consiliului de controlă se află în localul însoțirii, piața principală Nr. 3 și membrii pot lua privire în ele.

Cernăuț, în 30 Mai 1907.

Adrian Bocca,
vicedirector.

Invitare.

Societatea »Reuniunea meseriașilor români din Cernăuți și suburții«, Vă invită respectuos de a lua parte la

Adunarea generală constituantă,

care va afla loc Duminecă în 9 Iunie a. c. la oarele 11 a. m. în sala »Armoniei«, Piața principală Nr. 3. (Palatul național).

Cernăuți, în Iunie 1907.

Comitetul provizor.

Toți acei p. t. domni, cari n'au primit invitații sint rugați a se considera ca invitați prin jurnal.

Bibliografie.

A apărut:

»Inceafărul« Nr. 10 cu următorul sumar: G. Bogdan-Duică, Trei romane de Duiliu Zamfirescu; I. U. Soricu, Privighetoarele (poezie); I. Ciocirlan, Inimă de mamă (nuvelă); Dinu Ramură, Scrisoare (poezie); G. Murnu, Monumente antice din Roma: Forul Roman; Nic. A. Berindei., Comoara (schită); I. A. Bassarabescu, Cea din urmă lecție de A. Daudet (traducere); A. Seca, Resemnare (poezie); M. Cunțan, Cîntecul meu (poezie). Cronica: Premiile Academiei, »Neamul românesc«, Sinoade, Bucovina, Fr. Damé, Boeri buni și boeri răi, Sim. Fl. Marian, Concertul reuniunii de muzică din Sibiuiu, Pamflete. Poșta redacției.

Ilustrațiuni: Forul roman (două vederi). Un botez din comuna Șugag, Țărani din Vama-Buzeului.

* * *

»Inceafărul« Nr. 9 cu următorul sumar: G. Murnu, Monumente antice din Roma; I. U. Sorica, Din adîncuri (poezie); I. Ciocirlan, Inimă de mamă; Octavian Goga, Înviere (poezie); Dina Ramură, Adio (poezie); I. Borgia, Ifigenia în Taurida de Goethe (Actul III, Scena II); I. Agărbiceanu, Domnișoara Linuța; M. Cunțan, Cîntec (poezie); Liliac, Plec și eu (poezie); Dări de seamă: M. Sădoveanu, Mormîntul unui copil; Notițe bibliografice: Al. Țiplea, Poezii populare din Maramurăș; Doamne ajută-ne; Problema responsabilității juridice a statului și a comunelor cu privire la ultimele răscoale țărănești; Hipnotism și Spiritism. Ilustrațiuni: Forul roman (trei vederi).

Incheierea conturilor

a însoțirii de păstrare și credit pentru Frățuțul-vechi rom. î. r. c. g. n. în Frățuțul-vechi rom. pentru anul 1906.

La începutul anului administrativ 1906 însoțirea avea 247 membri și 247 părtașii. Adaos în decursul anului administrativ 1906 76 membri și 76 părtașii. La un loc 323 membri și 323 părtașii. În decursul anului administrativ 1906 au eșit 26 membri și 26 părtașii. Au ramas la finea anului 1906 297 membri cu 297 părtașii.

În decursul anului administrativ 1906 s'au revocat la timp 26 părtașii, cari s'au plătit conform §. 56 din statute o lună după aprobarea acestei încheiări a conturilor de cătră adunarea generală.

Socoteala pentru anul 1906.

Venituri.

Starea casei în numerar la finea anului 1905	3619.87
Capitaluri primite: Părtașii: Suma vărsărilor	1522.—
Depuneri: Suma vărsărilor cu adaosul intereselor	25144.92
Restituiri de împrumuturi acordate: Restituiri efectuate	34863.—
Cont curent: cu nemembri	7000.—
Interese: Dela împrumuturi acordate cu adaosul intereselor de întârziare, în numerar	4802.74
» Dela conturi curente cu nemembri a) în numerar	40.75
Venituri felurite: Taxe de intrare	150.—
Cheltueli de birou bonificate	35.52
Suma: 77178.80	

Cheltueli.

Adaos la fondul edificiului	300.—
Adaos la fondul de rezervă	134.50
Fondul de rezervă deșus la însoț. Părtașii restituite	520.—
Depuneri restituite	11875.32
Împrumuturi date:	44785.—
Cont curent cu nemembri (Centrala)	12000.—
Interese: Pentru părtașii	2.30
» » depuneri spre păstrare în num. și prin adaos	2473.12
» » împrum. luate	829.—
Cheltueli de inserare	10.—
Bir pe venit și taxe indirecte	12.98
Cheltueli în numerar ale direc. și remunerarea visternicului.	380.—
Cheltueli de birou	119.07
Cabinetului »Silvestru«	100.—

Starea casei în număr la finea anului 1906	3580.42
Suma: 77178.80	

Contul de profit și pierderi.

Pozițiuni de pierdere.

Adaos la fondul edificiului	300.—
Cabinetului »Silvestru«	100.—
Adaosul la fondul de rezervă din profitul curat de pe anul 1905	134.50
Prescriere din cheltuețele mobililor	12.60
Interese pentru depuneri spre păstrare	2473.12
» pentru împrum. luate	837.26
» » părtașii pe anul 1905	2.40
Cheltueli de inserare	10.—
Bir și taxe directe	30.—
Cheltueli în numerar ale membrilor direcțiunii și ale visternicului și remunerarea acestuia	380.—
Cheltueli de birou	119.07
Bilanț-Saldo: Profit curat pe anul 1906	1113.52
Suma: 5521.47	

Saldo transport	534.50
Interese dela împr. acordate » » împrumuturi acordate curente	4036.93
Interese dela conturi curente cu nemembri	724.77
Taxe de intrare	40.75
Taxe de intrare	150.—
Felurite venituri: din vânzarea cărticelelor	35.52
Suma: 5521.47	

Bilanțul în 31 Decemvre 1906.

Active.

Starea casei în număr cu finea anului 1906	3580.42
Alte hirtii de valoare ale însoțirii după cursul din 31 Decemvre 1906 fondul edificiului	825.73
Valoarea de bilanț al mobililor	25.60
Restanțe de împrumuturi acordate curente	60522.—
Depuneri în conturi curente	600.—
Restanțe de interese pentru împrumuturi acordate curente	723.77
Restanțe de interese curente dela hirtii de valoare	1323.77
Fondul de rezervă deșus la însoțire	192.44
Interese plătite înainte (Centr.)	100.24
Suma: 66570.20	

Passive.

Starea fondului de rezervă	292.44
» părtașilor	5940.—
» depunerilor	45450.65
» împrumuturilor luate dela comitetul țării	6000.—
Fondul edificiului	895.73
Starea împrumuturilor dela nemembri în cont curent (Centrala)	7000.—
Interese plătite înainte pentru împrumuturi acordate	8.86
Bir ce trebuie evaluat și taxe	39.—
Profit curat pe anul 1906	1113.52
Suma: 66570.20	

S'a aprobat de adunarea de adunarea generală din 12 Mai 1907 și s'a hotărît a se da visternicului pentru anul 1906 încă 100 cor., din profitul curat de 1113 cor. 52 b. să se plătească interese câte — procente pentru părtașii, 113 cor. 52 b. să se adaugă conform dispozițiilor statutare la fondul de rezervă, 400 cor. să se întrebuițeze pentru rumperea unui

cintar și cilindru; ear restul de 500 cor. să se adaugă la fondul edificiului însoțirii.
Chiriac Birstean m. p. M. Dolinschi m. p.
 Preș. cons. de control. Director.
Ioan Istratoaie m. p. E. Isopescul m. p.
 Memb. în cons. de cont. Memb. în direc.
Toader Onciul.
 Visternic.

Dr. Iulius Zentner,
 medic pentru boale de copii.
 Fost asistent la clinica univertzitară din Berlin (prof. Heubner) și fost asistent la clinica pentru prunci în Dresda (prof. Salge).
Consultări numai pentru copii pînă la 14 ani; pentru cei sărmani grătuit.
 Ordinează pe strada domnească Nr. 21.

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, hidroterapie rațională, cură de zer și lapte

DORNA

In Carpații Bucovinei

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței aurie 14 oare depărtare dela București și 11 oare depărtare dela Liouv. - - -

Palate monumentale de cură, apaducte din isvoare alpine, canalizație, lumină electrică, cale pentru biciclete, de două ori pe zi concerte ale muzicii militare dela regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, călare și plute. Succese splendide la boale de nervi, boale femești și cele de inimă, la anemie, arteriosclerosă și exodate. Prospecte gratis. Informațiuni medicale se pot lua la medicul stabilimentului de băi cons. imp.

Dr. Arthur Loebel.

Cumpărați numai dela

Prăvălia Romînească

CERNAUȚI

piața principală No. 3.

Numai la ♦ Numai!

O. Andrușca

Cernăuț, strada domnească Nr. 8.
(Prăvălie pentru delicatose și coloniale)

se poate căpăta
 Extract din fructe de Morella. — Cel mai fin licor dela renumita firmă **Friederic Kafka** din Pibram. — Licorul Morella se poate compara cu Cherry Brandy și este cu 50% mai ieftin decit acesta.

Prăvălia B. Baltinester iun., Cernăuț

Telefon Nr. 301

Strada Enzenberg Nr. 3.

Telefon Nr. 301

aduce respectuos la cunoștință sosirea celor mai noi articoli pentru primăvară.

Deposit de mărfuri din fabricele c. r. de curte:

Pălării: Fabrica lui I. Heinric Ita, Viena; Iosif Pichler și fii, Graz;

Păpucării: Fabrica lui Anton Capek, Viena; F. L. Popper, Chrudim.

Fabricatele cele mai fine din țară și străinătate:

Pentru dame și copii:

Păpucării
Pălării
Mănuși
Umbrele și parapleuri
Tășcuțe și punguțe
Călțuni
Peptene și perii de cap
Calțavete

Briie
Capițe
Haine și jachete pentru copii
Jupone de dame (Damen Jupons)

Parfumuri, saponuri etc.
Revolvere, Utensilii de vînat
și munițiune.

Pentru domni:

Lingerie
Pălării de pislă și jobenuri
Legători de git
Mănuși
Ghete
Pantofi
Bețe și parapleuri
Batiste de nas

Cepițe
Pachioște
Ciorapi

Articole pentru călătorie,
sport și Tenis și ghete pentru Tenis
Punguțe și tășcuțe pentru bilete
de visite, scrisori și monede

SCHMIEDT & FONTIN

◆ magazin cu drogue, chemicalii, văpseli și parfumerii. ◆

Strada principală Nr. 12. CERNĂUȚ, Strada principală Nr. 12.

Centrala: str. principală Nr. 12. — Filiale: str. principală Nr. 2 și str. primăriei Nr. 10. — Sucursală la Cîmpulung.

Toate feliurile de mărfuri de farmacie concese droguștilor.

Preparate nutritoare pentru copii și bolnavi.

Contra tusei și răgușelei:

Bomboane de Aibisch, de salmiac și de malț și din extract
de ceapă, pastile de Ems.

Specialități neîntrecute pentru stărpirea insectelor, guzanilor
și a șoarecilor, soluții de aur și argint în calitate superioară.

Toate feliurile de articoli de fotografie. Săpunuri de toaletă
din țară și străinătate.

Cernele, ceară roșie, culori și văpseli, utensilii pentru desen și pictură

Pentru pictură în email: Obiecte de ton, palete, văpseli pentru
email și toate celelalte utensilii.

Pansamente medicale. ☺ Saltele pentru paturi.

Pentru băi: pucioasă, bile feruginoase, sodă, coajă de stejar,
sare de mare, extract de conifere, sare de Franzenthal și de
nămol feruginos etc.

Requisite de feliurite ferestele mici.

Săpunuri renumite, scrobeală, sineală, sferi pentru uscatul
● ● rufelor și cerneală pentru a semna rufele. ● ●

Comandele din provincie se efectuează repede.

Catalogul prăvăliei și cartoane cu mostre de văpseli la dispoziția interesenților.

👉 **Cetiți și abonați „Apărarea Națională“.** 👈

„La emblema englezască“ CURTEA SALTER

Binevoiti a lua la cunoștință că firma

„La emblema englezască“ CURTEA SALTER, strada principală Nr. 8

și-a deschis espoziția sa de

🌸 🌸 jucării pentru copii și de obiecte pentru Crăciun. 🌸 🌸

Publicul este respectuos rugat a se înfățișa spre a lua aceste obiecte în privire. Din cauza
imbulzei mari din acest sezon e consult ca fiecare doritor să-și facă cumpărăturile necesare depe acum.

In ferestriele prăvăliei sunt espuse obiecte începînd de la prețul deja de 25 cr., cari sunt potrivite
pentru cadouri de Crăciun.